

Nota van Beantwoording zienswijzen m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

Deelgebied kavel 3 noord (Hourglass)

Betrekking hebbend op:

- het uitwerkingsplan Kenniskwartier Noord, tweede uitwerking
- omgevingsvergunning voor het kappen van 228 bomen, met de daarop betrekking hebbende verklaring van geen bedenkingen Flora- en faunawet

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

Colofon

<i>Opdrachtgever</i>	<i>RVE Zuidas</i>
<i>Opdrachtnemer</i>	<i>RVE Ruimte en Duurzaamheid</i>
<i>Datum</i>	<i>19 oktober 2016</i>
<i>Planstatus</i>	<i>Geaccordeerd bij collegebesluit d.d.</i>

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord**Algemeen**

Met ingang van 14 juli 2016 hebben met toepassing van de coördinatieregeling zoals bedoeld in paragraaf 3.6.1 Wro en de mede daardoor van toepassing zijnde uniforme voorbereidingsprocedure, gedurende een termijn van zes weken gelijktijdig ter inzage gelegen:

- het ontwerputwerkingsplan Kenniskwartier Noord, tweede uitwerking met de daarop betrekking hebbende stukken
- de ontwerp omgevingsvergunning voor het kappen van 228 bomen, met inbegrip van het uitvoeren van handelingen als bedoeld in art. 75 lid 3 van de Flora- en faunawet (Ffw) ten aanzien van beschermde soorten, met de daarop betrekking hebbende (ontwerp)verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) jo. artikel 75d, lid 1, Ffw.

Vanwege de toepassing van de coördinatieregeling zoals bedoeld in paragraaf 3.6.1 Wro is overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.31, lid 3, onder d Wro gedurende de termijn van terinzagelegging een ieder de mogelijkheid geboden zienswijzen met betrekking tot de besluiten naar voren te brengen.

Er is met betrekking tot bovengenoemde besluiten één zienswijze naar voren gebracht. Op deze zienswijze zal hieronder worden ingegaan. De zienswijze zal daarbij in samengevatte vorm worden weergegeven.

De zienswijze is volledigheidshalve integraal opgenomen als bijlage. Volledigheidshalve wordt hiernaar verwezen.

Behandeling zienswijzen**A. Formele aspecten**

Namens de vereniging Vogelwerkgroep Amsterdam (hierna: de Vogelwerkgroep) is een zienswijze naar voren gebracht met betrekking tot:

- het (ontwerp) uitwerkingsplan Kenniskwartier Noord, tweede uitwerking
- de (ontwerp) verklaring van geen bedenkingen Ffw.

De termijn voor het naar voren brengen van zienswijzen eindigde op 24 augustus 2016. De zienswijze is 24 augustus 2016 ontvangen. De zienswijze is derhalve ontvankelijk.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

Belanghebbendheid:

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.31, lid 3, onder d Wro is bij toepassing van de coördinatieregeling op de voorbereiding van de betrokken besluiten afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, met dien verstande dat zienswijzen door een ieder naar voren kunnen worden gebracht. Een beoordeling van belanghebbendheid is om die reden niet aan de orde.

Hierna wordt op de zienswijze een inhoudelijke reactie gegeven. Voorafgaand daaraan wordt het, ten behoeve van een goed begrip van de reactie op de zienswijze, noodzakelijk geacht enkele algemene inleidende opmerkingen te plaatsen.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord**B. Algemene inleidende opmerkingen**

Met betrekking tot de ontwikkeling van een deel van Kenniskwartier Noord op Zuidas is een uitwerkingsplan opgesteld, en is een omgevingsvergunning voor het kappen van 228 bomen (hierna: kapvergunning) aangevraagd. Het gaat om de ontwikkeling van Hourglass, op kavel 3 noord. In verband met de kapvergunning is de Staatssecretaris van Economische Zaken (hierna: de staatssecretaris) verzocht, gelet op het bepaalde in de Flora- en faunawet (hierna: Ffw), een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Dit vanwege de aanwezigheid van een broedend paartje boomvalken de afgelopen jaren op jaarlijks wisselende locaties in de omgeving van het projectgebied van de voorgenomen ontwikkeling. In 2015 broedde het paartje binnen het projectgebied; in 2016 overigens weer op ruime afstand ervan.

Naar aanleiding van de gecoördineerde terinzagelegging van vorengenoemde ontwerpbesluiten is door de Vogelwerkgroep een zienswijze naar voren gebracht. De zienswijze van de Vogelwerkgroep richt zich op zowel het ontwerpuitwerkingsplan als op de ontwerpverklaring van geen bedenkingen (en daarmee op de kapvergunning). In verband met dat laatste is de zienswijze tevens toegezonden aan de staatssecretaris, teneinde deze te betrekken bij haar definitieve beslissing omtrent de gevraagde verklaring van geen bedenkingen.

De verklaring van geen bedenkingen is aangevraagd omdat de boomvalk in 2015 in het projectgebied heeft gebroed, en het een soort betreft die genoemd wordt op een lijst met vogelsoorten waaraan voor wat betreft de nesten en vaste rust- of verblijfplaatsen een jaarrond beschermde status wordt toegedicht (hierna: de jaarrondlijst).¹ De boomvalk staat op deze lijst als een soort die jaar in jaar uit gebruik zou maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.²

Zoals ook blijkt uit de zienswijze van de Vogelwerkgroep, heeft de boomvalk ook in 2016 gebroed binnen het Kenniskwartier, maar op een andere locatie dan het onderhavig projectgebied. Ten tijde van de aanvraag was dit nog niet bekend. Dat de boomvalk dit jaar op een andere locatie is komen te broeden, is echter niet geheel onverwacht. De soort komt eind april in Nederland aan, en

1 Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

2 Uitleg bij aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep; onderstreping toegevoegd.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

blijft tot begin september. De rest van het jaar verblijft de soort in Afrika. Zoals blijkt uit gerichte monitoring van de afgelopen vier broedseizoenen, heeft de boomvalk jaarlijks op sterk wisselende locaties gebroed binnen een groene strook met een lengte van ca. 180 meter, parallel aan de A10, (zie ook paragraaf 5.10 van de toelichting bij het uitwerkingsplan). Van een soort die jaar in jaar uit gebruik maakt van hetzelfde nest (zoals is aangegeven in de bijlage van de lijst met jaarrondsoorten) is dan ook geen sprake. Nu de soort niet jaarlijks terugkeert naar hetzelfde specifieke nest, is er gelet op de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) buiten het broedseizoen geen sprake van een nest als bedoeld in artikel 11 Ffw.³ Mogelijk echter dat de directe omgeving van het nest (de nestlocatie) van 2015 of de gehele groene zone waarbinnen de boomvalk de afgelopen jaren heeft genesteld (het broedgebied Kenniskwartier) zou moeten worden gekwalificeerd als vaste rust- en verblijfplaats. De rechtspraak geeft hierover vooralsnog geen duidelijkheid. Als dat echter het geval is, dan zal met de voorgenomen ontwikkeling sprake zijn van verstoring van een vaste rust- of verblijfplaats, waarvoor ontheffing in de vorm van een verklaring van geen bedenkingen benodigd is. Het is mede om die reden dat de staatssecretaris is verzocht de verklaring van geen bedenkingen af te geven, ondanks het feit dat de boomvalk in 2016 op ca. 50 meter buiten het projectgebied heeft gebroed. Bovendien valt, mocht het betreffende gebied nog niet zijn gekapt voor het broedseizoen 2017, op voorhand niet uit te sluiten dat de boomvalk dat jaar toch weer besluit in het projectgebied te gaan broeden.

Per brief van 30 september 2016 is de definitieve verklaring van geen bedenkingen ontvangen. De verklaring is ten opzichte van het ontwerp ongewijzigd. Gelet op de inhoud daarvan en op hetgeen hierna met betrekking tot de zienswijze naar voren wordt gebracht, kan worden geconcludeerd dat de verklaring van geen bedenkingen aan de kapvergunning ten grondslag kan worden gelegd.

³ ABRvS 25 februari 2009, zaaknr. 200803873/1.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord**C. Inhoudelijke behandeling zienswijze Vogelwerkgroep Amsterdam:**

De zienswijze kent een algemeen deel (hierna behandeld onder I.), een deel dat betrekking heeft op het uitwerkingsplan (hierna behandeld onder II.), en een deel dat betrekking heeft op de verklaring van geen bedenkingen (hierna behandeld onder III.).

I. Algemeen

- i. De Vogelwerkgroep merkt op dat zich in het plangebied waarop het uitwerkingsplan betrekking heeft, een boomvalknest bevindt waarin in 2015 is gebroed. In 2014 en 2016 heeft de boomvalk gebroed in een populier op ongeveer 50 meter ten westen van het plangebied. Het nest van 2014 en 2016 lijkt het favoriete nest van de boomvalk. In 2015 is de boomvalk (vanwege laat-broedende kraaien) uitgeweken naar het nest in het plangebied. De (ontwerp)verklaring van geen bedenkingen heeft betrekking op het nest waarin de boomvalk in 2015 heeft gebroed. De Vogelwerkgroep is van mening dat zowel de in 2015 als de in 2016 gebruikte broedplaatsen behouden moeten blijven om verstoring van de boomvalk te voorkomen.
- ii. Het is verder noodzakelijk dat rond de nestbomen voldoende onbebouwde omgeving aanwezig blijft inclusief een bebouwingsvrije aan- en afvliegroute. Daarbij verwijst de Vogelwerkgroep naar de Afdelingsuitspraak van 19 juni 2013 (zaaknr. 201208983/1/R2 en 201209397/1/R2).

Gemeentelijke reactie:

- i. *In verband met de voorgenomen ontwikkeling van Kenniskwartier Noord, heeft sinds 2013 uitvoerig monitoring plaatsgevonden, waarbij met name is gekeken naar de aanwezigheid van broedende roofvogels. In het onderzoek is de gehele groene zone parallel aan de A10, met een totale lengte van circa 180 meter, betrokken. De boomvalk heeft in elk geval vanaf 2013 op sterk wisselende locaties gebroed binnen de betreffende groene zone (zie paragraaf 5.10 van de toelichting van het uitwerkingsplan). Daar waar de boomvalk in 2015 nog in het plangebied broedde, broedde de boomvalk in 2016 zoals de Vogelwerkgroep aangeeft op ca. 50 meter van het plangebied. Hoewel dit mogelijk in dezelfde boom is geweest als in 2014, is het niet waarschijnlijk dat het ook hetzelfde nest is geweest. Hoe dat ook zij, blijkt de feitelijke bevindingen is er in elk geval geen sprake van een soort die jaarlijks hetzelfde specifieke nest gebruikt.*

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

Dit is, zoals in de inleidende opmerkingen reeds is aangegeven, van belang omdat de boomvalk juist op de jaarrondlijst is opgenomen als een soort die jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maakt. Dat, in combinatie met het feit dat de boomvalk zelf niet in staat is een eigen nest te maken, is reden voor plaatsing op de betreffende lijst. Nu de soort jaarlijks van een ander nest gebruik maakt, is het de vraag welke juridische betekenis moet worden toegekend aan de jaarlijks wisselende nestlocaties.

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet (Ffw) is het verboden zowel nesten als vaste rust- of verblijfplaatsen te verstoren. Vanwege artikel 5 van de Vogelrichtlijn is er een juridisch relevant onderscheid tussen het begrip nest, en dat van vaste rust- of verblijfplaats.⁴

In 2009 heeft de Afdeling bepaald dat buiten het broedseizoen alleen dan sprake is van een nest als bedoeld in artikel 11 Ffw, wanneer de betreffende soort jaarlijks terugkeert naar hetzelfde specifieke nest.⁵ Gelet op het feitelijk broedgedrag van de boomvalk valt geen van de in het verleden gebruikte nestlocaties buiten het broedseizoen onder de reikwijdte van het begrip nest als bedoeld in artikel 11 Ffw. De boomvalk broedt jaarlijks immers aantoonbaar op sterk wisselende locaties.

Op grond van artikel 11 Ffw is het tevens verboden vaste rust- of verblijfplaatsen te verstoren. In dezelfde hiervoor aangehaalde uitspraak in 2009 heeft de Afdeling dienaangaande bepaald dat een broedplek waarnaar een soort jaarlijks terugkeert, evenmin kan worden gezien als een vaste rust- of verblijfplaats, wanneer dat gebied door de omvang ervan te onbepaald is. Wanneer van een dusdanige omvang sprake is dat er evenmin sprake is van een vaste rust- of verblijfplaats, staat echter niet vast.

Hoewel de gemeente van oordeel is dat een zone met een lengte van 180 meter in beginsel als onvoldoende bepaald kwalificeert, en het dus ook zeer de vraag is of er sprake is van een vaste rust- of verblijfplaats, heeft de gemeente (vooralsnog) betekenis toe willen kennen aan het feit dat de boomvalk op de jaarrondlijst voorkomt, en een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd. Deze is verkregen met betrekking tot het te kappen gedeelte. Het is niet aannemelijk dat het kappen van de bomen binnen het projectgebied of de werkzaamheden verstoring met zich mee zullen brengen voor eventuele toekomstige broedlocaties buiten het projectgebied.

4 ABRvS 3 oktober 2012, 201107056/1/T1/A3 en ABRvS 19 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4210. Zie ook paragraaf 5.10.3 van de toelichting van het uitwerkingsplan.

5 ABRvS 25 februari 2009, zaaknr. 200803873/1.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

- ii. *In de door de Vogelwerkgroep aangehaalde uitspraak ging het voor zover relevant primair om de vraag of het plan zo kon worden uitgevoerd, dat de functionaliteit van (in casu) een tweetal buizerdnesten ongemoeid zou blijven. Wanneer dat het geval was, dan zou geen sprake zijn van verbodsovertreding, en dus geen ontheffing nodig zijn. De vraag of verbodsovertreding wordt voorkomen is in dit geval echter niet aan de orde. Voor het overige wordt verwezen naar hetgeen hierover onder ii is opgemerkt.*

II. Uitwerkingsplan

Uitwerkingsregels

Bij het uitwerkingsplan moet rekening worden gehouden met de uitwerkingsregels van het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord (het moederplan). Daarin is onder andere bepaald dat met betrekking tot de situering van gebouwen binnen het bestemmingsvlak nadere regels worden gesteld. De Vogelwerkgroep constateert dat dit in het ter inzage gelegde ontwerputwerkingsplan is nagelaten nu slechts is bepaald dat gebouwen binnen het gehele bestemmingsvlak mogen worden gerealiseerd. De Vogelwerkgroep bepleit het stellen van nadere regels zodanig dat een deel van het gebied voor de boomvalk behouden kan blijven.

Gemeentelijke reactie:

Het moederplan geeft aan alle gronden ten noorden van de Gustav Mahlerlaan één gemengde, nader uit te werken bestemming. Onder andere wordt daarbij aangegeven dat bij uitwerking met betrekking tot de situering van gebouwen binnen het bestemmingsvlak nadere regels worden gesteld.⁶ Daarmee wordt bedoeld op dat in het moederplan opgenomen gemengde, nader uit te werken bestemmingsvlak. Uitwerking kan in zijn geheel dan wel in delen plaatsvinden.⁷ Door het opstellen van een uitwerkingsplan voor een deel van de uit te werken bestemming, en door het daarbij bepalen van de grens van de bestemming Gemengd in het uitwerkingsplan, met daarbij de regel dat alleen binnen dát bestemmingsvlak gebouwen mogen worden gerealiseerd, is uitvoering gegeven aan de betreffende uitwerkingsregel. In de uitwerkingsregels van het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord is verder geen bepaling opgenomen met de strekking dat nadere regels moeten worden gesteld vanwege de aanwezigheid van de boomvalk. De ontwikkeling is een gewenste. Nu de staatssecretaris

⁶ Artikel 8, lid 8.2, onder 8.2.1, onderdeel a, onder 1, van de planregels van het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord.

⁷ Artikel 8.2.3 van de planregels van het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

een verklaring van geen bedenkingen heeft verleend, kan uitvoering worden gegeven aan deze gewenste ontwikkeling.

Groen(voorzieningen)

- i. De gronden die de bestemming Gemengd zullen krijgen zijn mede bestemd voor groenvoorzieningen. Het is onduidelijk waar deze groenvoorzieningen kunnen komen nu uit de toelichting blijkt dat het de bedoeling is het gehele bestemmingsvlak te bebouwen.
- ii. De Vogelwerkgroep wijst in dit verband op de uitspraak van de Afdeling van 15 oktober 2014, nr. 201400830/1/R1, waarin is opgemerkt dat het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord zodanig kan worden uitgewerkt dat de in het rapport van Bureau Waardenburg van 3 oktober 2013 (hierna: rapport Bureau Waardenburg) bedoelde bosschages behouden blijven. In dat rapport is voorgesteld de bosschages aan de korte zijde voor minimaal 50% te behouden. De Afdeling heeft overwogen dat hiermee verstoring van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de sperwer wordt voorkomen. De sperwer heeft het gebied weliswaar verlaten, maar de boomvalk heeft in 2015 in het plangebied gebroed. Hiermee is bij de (tweede) uitwerking van het bestemmingsplan en het opstellen van de ontwerpomgevingsvergunning geen rekening gehouden.

Gemeentelijke reactie:

- i. *De wetgeving gaat uit van toelatingsplanologie. Er geldt op grond van het uitwerkingsplan geen realisatieplicht. Ook is er geen bepaling opgenomen die voorschrijft dat het bestemmingsvlak ook daadwerkelijk volledig bebouwd moet worden. Voor zover geen sprake is van het honderd procent bebouwen van de betreffende gronden, dan zijn onder meer groenvoorzieningen toegestaan.*
- ii. *De Vogelwerkgroep heeft eerder beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord (met uitspraak op 15 oktober 2014),⁸ en vervolgens tegen het eerste uitwerkingsplan, dat betrekking had op de gronden direct ten zuiden van het huidige projectgebied (met uitspraak op 5 augustus 2015).⁹ In laatstgenoemde uitspraak heeft de Afdeling reeds aangegeven hoe de uitspraak van 2014 moet worden gelezen, namelijk dat uit de uitspraak 2014 geen verplichting volgt om het uitwerkingsplan vast te stellen met inachtneming van de in het rapport Bureau Waardenburg genoemde mogelijke maatregelen. Voor zover met de zienswijze bedoeld wordt te stellen dat onvoldoende rekening is gehouden met de boomvalk, wordt volstaan met op te*

8 ABRvS 15 oktober 2014, zaaknr. 201400830/1/R1.

9 ABRvS 5 augustus 2015, zaaknr. 201502303/1/R6.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

merken dat in de gemaakte belangenafweging de aanwezigheid van de boomvalk is betrokken, maar dat een zwaarder belang is toegekend aan de voorgenomen ontwikkeling dan aan behoud van het groen. Daarbij is meegenomen dat er binnen het territorium voldoende alternatieve broedlocaties aanwezig zijn.

Noodzaak tot ontwikkeling

- i. Onduidelijk is waarom de kavel geheel moet worden bebouwd. Voor de ontwikkeling van Zuidas is dit niet noodzakelijk. De kavel wordt ontwikkeld voor een advocatenkantoor dat al geruime tijd elders in Zuidas een kantoor heeft.
- ii. Voorzien wordt in een hotel in de vorm van hotelappartementen. De noodzaak voor nog meer hotels in Zuidas is niet vastgesteld of onderbouwd.

Gemeentelijke reactie:

- i. *De keuze voor ontwikkeling van Zuidas brengt, zoals eerder uitgebreid onderbouwd naar aanleiding van de zienswijzen van de Vogelwerkgroep op het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord, mee dat groene gebieden elders kunnen worden ontzien.¹⁰ Ook de gekozen hoge bebouwingsdichtheid draagt daaraan bij.*

Uit de halfjaarlijkse Zuidas Kantorenmonitor die in opdracht van de gemeente Amsterdam wordt uitgevoerd, blijkt dat de vraag op Zuidas naar kantoorruimte van hoge kwaliteit onverminderd groot blijft (zie rapportage over het eerste half jaar 2016, Zuidas office monitor, A semi-annual office market analysis of the Zuidas district, JLL¹¹). De huidige bouwactiviteit op de Amsterdamse Zuidas is uniek en tegelijkertijd noodzakelijk. Vanuit de Amsterdamse kantorenstrategie, welke na de crisisjaren in 2011 is vastgesteld, zijn strenge eisen aan de nieuwbouw van kantoren gesteld. Alleen in gebieden die zijn aangewezen als groeigebied is de ontwikkeling van kantoren mogelijk. Daarnaast wordt nieuwbouw alleen toegelaten bij duurzame en flexibele bouw (mogelijkheid tot transformeren naar andere functies) en is er een voorverhuureis van 70%. De Zuidas is aangewezen als een groeigebied. Door de toenemende opnamedynamiek en sterk dalende leegstand (Zuidas kent een leegstandspercentage van 4,4%) is het inmiddels noodzakelijk om nieuwbouw toe te voegen om aan de vraag van de kantoorgebruikers te kunnen voldoen.

De keuze voor specifiek de voorgenomen ontwikkeling wordt verder mede ingegeven vanuit de behoefte van de toekomstig gebruiker, Loyens & Loeff. Ter onderbouwing van de keuze voor de

¹⁰ Nota van Beantwoording zienswijzen bestemmingsplan Kenniskwartier Noord,

¹¹ Vindbaar op <https://www.amsterdam.nl/zuidas/documenten-indexen/rapporten/kantorenmonitor/>.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

betreffende locatie heeft deze per brief van 5 juni 2016 hierover aangegeven dat de wens voor nieuwbouw voortkomt uit de wens om een verdere groei van de organisatie zo goed mogelijk te kunnen faciliteren. Het metrage van het huidige kantoorgebouw kan hierin niet voorzien. Daarnaast bestaat de wens - ook bij autonome groei - om te kunnen 'ademen' in een gebouw, zodat de mogelijkheid bestaat om gedurende een langjarige huurperiode te kunnen groeien en krimpen. Dit impliceert een "state of the art" modern en duurzaam multi-tenant gebouw met ruime flexibiliteit. Bovendien zal het huidige gebouw medio 2020 aan een volledige renovatie toe zijn. De gebruiker kan dan niet in het gebouw blijven, hetgeen een dubbele verhuizing noodzakelijk zou maken. Zowel uit logistieke als kostenoverwegingen is dit onwenselijk. Loyens & Loeff heeft de wens om een nieuw, toekomstgericht, duurzamer, meer efficiënt en innovatiever kantoorconcept te ontwikkelen met een compacte vorm en mogelijkheden om onderlinge verbindingen tussen de verdiepingen te creëren. Loyens & Loeff wil daarnaast zichtbaar zijn maar ook aantrekkelijk voor jong talent. De criteria die hebben geleid tot de locatiekeuze zijn daarom mede gebaseerd op aantrekkelijkheid van de omgeving, goede bereikbaarheid met de auto én openbaar vervoer, zichtbaarheid en parkeerfaciliteiten op de locatie dan wel in de directe omgeving. Een bijkomstigheid is dat soortgelijke grote kantoren van advocaten, notarissen en belastingadviseurs in Amsterdam, vele zakelijke dienstverleners en de Rechtbank veelal ook zijn gevestigd op de Zuidas.

Naar het oordeel van de gemeente zijn deze overwegingen redelijk en begrijpelijk. Daarbij ziet de gemeente verhuizingen van gebruikers binnen Zuidas als een goed middel om de kantoorvoorraad kwalitatief te verbeteren om aan de hoge eisen in Zuidas te voldoen. Binnen Zuidas zijn reeds meerdere goede voorbeelden hiervan aanwezig.

- ii. In paragraaf 3.4.8 van de toelichting van het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord is op de behoefte aan hotelontwikkeling ingegaan. De toelichting van het uitwerkingsplan is ten opzichte van het ontwerp aangevuld vanwege nieuw vastgesteld beleid. Een beschrijving van dit beleid is in hoofdstuk 3 van de toelichting opgenomen. Per brief van 29 juni 2016 heeft het Regionaal adviesteam een eindadvies gegeven met betrekking tot de hotelontwikkeling waarin voorliggend uitwerkingsplan voorziet (zie eveneens hoofdstuk 3 van de toelichting). Daarin is aangegeven dat de kern van de regionale hotelstrategie erin bestaat het juiste hotel op de juiste plek te realiseren, waarbij wordt ingezet op de toegevoegde waarde van het initiatief voor zowel de totale hotelmarkt als de omgeving. Geconcludeerd wordt dat het hotelinitiatief aansluit bij de regionale hotelstrategie, en dat het hotel voldoende waarde toevoegt aan de hotelmarkt en de omgeving.*

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

Met het advies wordt de wenselijkheid van de betreffende hotelontwikkeling afdoende gemotiveerd.

Duurzaamheid

Het woord duurzaam komt in de toelichting op het ontwerpuitwerkingsplan in het geheel niet voor. Over een groen dak of groene gevels wordt nergens gesproken. Het plan zou hierover regels moeten bevatten.

Gemeentelijke reactie:

Door de gemeente worden met ontwikkelende partijen op Zuidas afspraken gemaakt over het gewenste duurzaamheidsniveau. Voor nieuwbouw is minimaal het duurzaamheidsniveau 'excellent' voor Breeam-certificeren of een vergelijkbaar niveau vereist. Het gaat echter niet om maatregelen die noodzakelijk zijn met het oog op een goede ruimtelijke ordening. Bovendien blijkt in de praktijk dat de ambities ook daadwerkelijk worden gehaald. Er is dan ook geen aanleiding de betreffende maatregelen als voorwaarde in de planregels op te nemen.

(Grond)water

- i. In het moederplan wordt aanbevolen waterbergingen in parkeergarages of op daktuinen te ontwikkelen. Het uitwerkingsplan bevat hierover geen enkele regel of nadere eis, terwijl de ontwikkeling in aanzienlijke mate bijdraagt aan de waterproblematiek.
- ii. De geplande waterlopen (aan de noordzijde de Irenegracht, aan de zuidzijde de Boeigracht) zullen niet voldoende waterberging kunnen bieden voor de ontwikkelingen in Kenniskwartier Noord. De Irenegracht is inmiddels geschrapt, waardoor de noodzaak tot alternatieve waterberging nog groter is geworden. Het is de vraag of de waterparagraaf van het moederplan nog wel aan het voorgestelde plan ten grondslag kan worden gelegd. In de toelichting op het ontwerpuitwerkingsplan wordt hieraan voorbij gegaan.
- iii. In de toelichting is vermeld dat ernaar gestreefd wordt om 'bij de uitgifte van de bouwveloppe' zoveel mogelijk waterneutraal te zijn. Dit dient in het plan zelf te worden geregeld.
- iv. Stijging van de grondwaterspiegel en wateroverlast door neerslag vormen een bedreiging voor de bomen direct naast het plangebied, hetgeen ook nadelig is voor de boomvalk. Het plan voorziet niet in maatregelen om dit tegen te gaan.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord**Gemeentelijke reactie:**

- i. *Met het uitwerkingsplan wordt uitvoering gegeven aan de uitwerkingsregels van het moederplan. Met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling is een waterparagraaf in de toelichting van het uitwerkingsplan opgenomen.¹² Gelet op het in dat kader uitgevoerde onderzoek naar de verschillende met waterhuishouding samenhangende aspecten is geconcludeerd dat deze niet aan uitvoering in de weg staan. Het stellen van nadere regels is niet nodig gebleken. Een verplichting tot het stellen van nadere regels volgt evenmin uit aanbevelingen in de toelichting van het moederplan.*
- ii. *Zoals hiervoor aangegeven is in aanvulling op hetgeen in het moederplan hierover is opgenomen, nader onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 8 van de toelichting bij het uitwerkingsplan). De waterparagraaf in het moederplan is daarmee aangevuld en nader onderbouwd. De effecten van de ontwikkeling van kavel 3 Noord op het grondwatersysteem zijn daarbij berekend met het MicroFEM grondwatermodel Groeiend grondwatermodel Zuidas. Het Groeiend grondwatermodel rekent tijdsafhankelijk. Het Groeiend Grondwatermodel Zuidas wordt gebruikt om de effecten van ontwikkeling binnen de Zuidas op voornamelijk het freatische grondwatersysteem te toetsen. Kavel 3 Noord bevindt zich in de Binnendijkse Buitenveldertse polder. Voor deze polder is een overschot aan waterberging die gegraven is voor de ontwikkelingen aan in Zuidas, de ontwikkelingen in Kenniskwartier Noord zijn hierin meegenomen. Vanuit de waterbergingsopgave is er dan ook geen wateropgave op kavel niveau. De Boelegracht aan de zuidzijde is een zeer ruim ingerichte gracht die voldoende mogelijkheden biedt om het water te bergen en af te voeren. De genoemde Prinses Irenegracht valt niet binnen de Binnendijkse Buitenveldertse polder, maar binnen de Amstellandboezem. Het niet aanleggen van deze gracht heeft om deze reden dan ook geen effect op de waterberging in het Kenniskwartier Noord.*
- iii. *Naast de waterberging die door het waterschap wordt geëist en waar aan wordt voldaan streeft Amsterdam er naar om kavels zoveel mogelijk waterneutraal in te richten. Dit doet de gemeente Amsterdam in het kader van het "rainproof" maken van de stad. Door meer water vast te houden op (bijvoorbeeld) daken wordt voorkomen dat er bij zeer hevige neerslag schade ontstaat. Dit kan bijdragen aan de waterberging maar is een aparte opgave. Het is echter een streven, maar geen te stellen voorwaarde met het oog op een goede ruimtelijke ordening. Gelet op het vorenstaande bestaat er geen noodzaak tot het stellen van regels in het uitwerkingsplan.*
- iv. *In figuur 4-3 van de onder i bedoelde bijlage is het verschil weergegeven tussen de berekende maatgevende grondwaterstand in het ontwikkelingsscenario zonder en met de ontwikkeling van*

¹² Paragraaf 5.11 van de toelichting en bijlage 5 bij die toelichting.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

kevel 3 noord. Deze verschillen zijn te verwaarlozen. De aanleg van de kelder heeft dus geen effecten op de groeimogelijkheden van de bestaande bomen. Uit het wateradvies blijkt dan ook dat dat geen schadelijke invloed valt te verwachten op aanwezige bomen. Van een daaruit voortvloeiend nadeel voor de boomvalk is dan ook geen sprake.

Varkens

De Vogelwerkgroep heeft met ontsteltenis in een brief van de gemeente aan de Omgevingsdienst gelezen dat de stamvoeten van de bomen ernstig zijn aangetast en de bodem dichtgetrapt en versmeerd is door de varkens die zonder enige vergunning in de L-vormige bosschage worden gehouden. De Vogelwerkgroep verwacht dat hiertegen wordt opgetreden.

Gemeentelijke reactie:

De zienswijze heeft geen betrekking op één van de onderhavige besluiten. De zienswijze is op dit punt ter kennisname meegegeven aan de Directeur Zuidas, en wordt in het kader van de voorliggende Nota van Beantwoording verder voor kennisgeving aangenomen.

Bouwhoogte

De maximum bouwhoogte van 80 meter waarin het plan voorziet is ongewenst. Voor een succesvol broedsel is het voor de boomvalk van belang om vrij zicht vanaf de nestlocatie te hebben. Met een bouwhoogte van 80 meter is de kans aanmerkelijk dat de boomvalk het gebied zal verlaten.

Gemeentelijke reactie:

Juist vanwege de verstoring en het feit dat dit er mogelijk toe leidt dat de boomvalk het gebied zal verlaten, is een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd. Mocht de boomvalk een volgend jaar overigens toch in het nog resterende groen komen te broeden, dan is de voorgenomen bouwhoogte daarop niet van negatieve invloed. Zoals aangegeven in de Notitie boomvalk van Bureau Waardenburg van 18 juni 2015 (bijlage 3 bij de toelichting van het uitwerkingsplan) verkiezen boomvalken zonder uitzondering een nestplaats op hoogte met minstens naar één richting een vrije vlucht. Alle vier de nestlocaties die de afgelopen vier jaar zijn gebruikt kenmerken zich onder meer door de vrije vlucht naar het noorden. Voor de gronden ten westen van het projectgebied blijft dat het geval. Overigens zullen ook deze gronden de komende jaren in ontwikkeling komen.

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord**Conclusie**

De Vogelwerkgroep concludeert dat het plan op geen enkele wijze rekening houdt met de boomvalken waarvoor de L-vormige bosschage al tientallen jaren een belangrijk broedgebied is.

Gemeentelijke reactie:

De conclusie dat op geen enkele wijze rekening is gehouden met de boomvalk kan niet worden gedeeld. De aanwezigheid van de soort is zowel bij vaststelling van het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord, als bij het tot stand komen van het uitwerkingsplan en de kapvergunning uitgebreid in de belangenafweging betrokken. Het belang van de ontwikkeling weegt echter zwaarder, mede gelet op de adviezen van Bureau Waardenburg waaruit blijkt dat de soort prima in staat moet worden geacht elders binnen het territorium alternatieve broedgelegenheid te vinden. Ter verdere bevordering van die mogelijkheden zullen bovendien overeenkomstig de voorschriften van de verklaring van geen bedenkingen kunsthorsten elders binnen het territorium worden geplaatst.

III. Verklaring van geen bedenkingen

- i. Uit de ontwerpverklaring van geen bedenkingen blijkt dat de staatssecretaris voor het verstoren van het nest van de boomvalk een verklaring van geen bedenkingen onder voorschriften zal afgeven, op grond van het belang van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Deze grond zou toepasbaar zijn omdat er geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed. Naar oordeel van de Vogelwerkgroep is, gelet op een Afdelingsuitspraak van 21 mei 2014 (zaaknr. 201307252/1/R1), een ontheffing voor de verstoring van het nest alleen mogelijk op grond van het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder d, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (hierna het Vrijstellingsbesluit), te weten 'volksgezondheid en openbare veiligheid'.
- ii. De staatssecretaris miskent, aldus de Vogelwerkgroep, dat het begrip 'verstoring die van wezenlijke invloed is' niet van toepassing is op jaarrond beschermde nesten. Het verbod op het wegnemen van jaarrond beschermde nesten is blijkens vaste jurisprudentie van toepassing ongeacht of het wegnemen van een nest de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar brengt. Er kan voor het verstoren van het nest geen ontheffing worden verleend met het argument dat er geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed.
- iii. De voorschriften van de verklaring van geen bedenkingen houden onder meer in dat er drie kunstnesten opgehangen moeten worden op een geschikte locatie, bij voorkeur binnen 1 tot

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

maximaal 2 kilometer van het plangebied. Voorschrift i bepaalt dat de kunstnesten geplaatst dienen te worden voordat de boomvalk medio april terugkeert naar zijn broedgebied. Dit voorschrift voldoet niet om overtreding van het verbod van artikel 11 van de Flora- en faunawet te voorkomen. Onder verwijzing naar een Afdelingsuitspraak van 9 september 2015 (zaaknr. 201409644/1/R2) stelt de Vogelwerkgroep dat opgenomen moet worden dat de boomvalk een van de kunstnesten moet hebben geaccepteerd voordat het huidige broedgebied wordt aangetast/verstoord.

- iv. De Vogelwerkgroep concludeert dat een verklaring van bedenkingen die wordt afgegeven conform het ter inzage gelegde ontwerp onrechtmatig is en door het college niet kan worden gebruikt om kapvergunning te verlenen.
- v. Ten slotte wordt er op gewezen dat op p. 6 van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen wordt gerefereerd aan de gierzwaluw. De gierzwaluw broedt echter niet in het plangebied.

Gemeentelijke reactie:

De zienswijze heeft op deze punten direct betrekking op de verklaring van geen bedenkingen zoals deze in ontwerp op 21 juni 2016 door de Staatssecretaris van Economische Zaken is afgegeven. Overeenkomstig wettelijk voorschrift is de zienswijze onverwijld verzonden aan de Staatssecretaris. Per brief van 30 september 2016 heeft de Staatssecretaris hierover haar oordeel meegedeeld, en een definitieve verklaring van geen bedenkingen afgegeven. Ten opzichte van het ontwerp is deze ongewijzigd.

Mede gelet op het oordeel van de Staatssecretaris ten aanzien van de naar voren gebrachte zienswijze, merkt het college met betrekking tot de zienswijze het volgende op.

- i. In de uitspraak waaraan de Vogelwerkgroep refereert, kwam aan de orde de vraag of het belang zoals genoemd in artikel 2, derde lid, onder e, van het Vrijstellingsbesluit (de e-grond, te weten dwingende redenen van groot openbaar belang) aan ontheffing ten grondslag kan worden gelegd. De Afdeling oordeelt in de betreffende uitspraak dat dit niet het geval is, maar dat wel een beroep kan worden gedaan op het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid (de d-grond). De Afdeling oordeelt echter niet dat uitsluitend de d-grond kan worden ingeroepen. In meerdere uitspraken heeft de Afdeling met betrekking tot jaarrondsoorten overwogen dat voor verstoring van de vaste rust- of verblijfplaats ontheffing kan worden verleend op grond van onder andere het belang van ruimtelijke ontwikkeling (de j-grond), ook indien de verstoring ertoe leidt*

Nota van Beantwoording zienswijzen
m.b.t. ontwikkeling Kenniskwartier Noord

dat de betreffende soort de locatie moet verlaten.¹³ Voorwaarde is wel dat de verstoring niet van wezenlijke invloed is. Het is dit belang van ruimtelijke ontwikkeling (de j-grond) op grond waarvan de verklaring van geen bedenkingen is afgegeven.

- ii. Het vereiste dat bij toepassing van de j-grond geen sprake mag zijn van werkzaamheden die van wezenlijke invloed zijn op de betreffende soort, volgt rechtstreeks uit de wet, namelijk uit artikel 2b, lid 2, onder b, Vrijstellingsbesluit. Uit artikel 75, lid 5, Flora- en faunawet volgt bovendien dat ontheffing alleen dan kan worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Het is dan ook terecht dat de staatssecretaris hieraan toetst. Nu zij concludeert dat daarvan geen sprake is, valt de verstoring van de vaste rust- of verblijfplaats bovendien ook niet onder de reikwijdte van artikel 5, onder d, Vogelrichtlijn. Derhalve kan het belang van ruimtelijke ontwikkeling aan de verklaring van geen bedenkingen ten grondslag worden gelegd.¹⁴*
- iii. Zoals de Afdeling in de door de Vogelwerkgroep aangehaalde uitspraak heeft overwogen, kunnen alleen die maatregelen die zien op het voorkomen van een verbodsovertreding ex artikel 11 Ffw, worden betrokken bij de beoordeling van de vraag of er sprake is van een verbodsovertreding. In dat geval zou een ontheffing niet nodig zijn. Die situatie doet zich hier echter niet voor. Juist vanwege de (mogelijke) verbodsovertreding is immers ontheffing gevraagd en gekregen in de vorm van een verklaring van geen bedenkingen. De Vogelwerkgroep miskent met de betreffende zienswijze dan ook dat de voorschriften niet zijn opgenomen ter voorkoming van verbodsovertreding, maar als voorwaarde zijn gesteld juist omdat er sprake is van een verbodsovertreding waarvoor ontheffing wordt verleend. Het vereiste dat het paartje boomvalken één van de alternatieve locaties moet hebben geaccepteerd, behoeft in dat geval niet te worden gesteld.*
- iv. Gelet op het vorenstaande deelt het college de mening van de Vogelwerkgroep niet, en is het college daarentegen van oordeel dat de verklaring van geen bedenkingen aan alle daaraan te stellen vereisten voldoet en aan de kapvergunning ten grondslag kan worden gelegd.*
- v. Het betreft een verschrijving. Dit is hersteld in de definitieve verklaring van geen bedenkingen.*

¹³ ABRvS 3 oktober 2012, 201107056/1/T1/A3 en ABRvS 19 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4210. Zie ook paragraaf 5.10.3 van de toelichting van het uitwerkingsplan.

¹⁴ Zie eveneens ABRvS 3 oktober 2012, 201107056/1/T1/A3 en ABRvS 19 november 2014, ECLI:NL:RVS:2014:4210.

College van burgemeester en wethouders van Amsterdam
p/a de directeur Ruimte en Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT AMSTERDAM

Gemeente
Amsterdam
24 AUG. 2016

Ontvangen

Amsterdam, 23 augustus 2016

ZIENSWIJZE

Ontwerp uitwerkingsplan Kenniskwartier Noord, tweede uitwerking, ontwerpomgevingsvergunning voor het kappen van 228 bomen en ontwerp verklaring van geen bedenkingen

Geacht college,

Op 13 juli 2016 heeft u bekendgemaakt dat met ingang van 14 juli 2016 in het kader van een gecoördineerde voorbereiding en bekendmaking als bedoeld in paragraaf 3.6.1 Wro, met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, gedurende een termijn van zes weken gelijktijdig ter inzage liggen:

- het ontwerpuitwerkingsplan Kenniskwartier Noord, tweede uitwerking, met de daarop betrekking hebbende stukken;
- de ontwerpomgevingsvergunning voor het kappen van 228 bomen, met inbegrip van het uitvoeren van handelingen als bedoeld in art. 75 lid 3 van de Flora- en faunawet (Ffw) ten aanzien van beschermde soorten, met de daarop betrekking hebbende (ontwerp)verklaring van geen bedenkingen als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) jo artikel 75d, lid 1, Ffw.

Namens de vereniging Vogelwerkgroep Amsterdam, gevestigd te Amsterdam, dien ik hierbij een zienswijze in.

Vogelwerkgroep Amsterdam

De Vogelwerkgroep Amsterdam (hierna ook: de vereniging) is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid die - kort gezegd - ten doel heeft het verbreiden van de kennis van vogels (ornithologie) en het aankweken van liefde voor de natuur, het tegengaan van ontwikkelingen en gebeurtenissen die een bedreiging voor vogels vormen, het voorkomen en waar nodig opheffen van voor vogels gevaarlijke situaties alsmede het geven van adviezen en het organiseren van activiteiten om de vogelstand en het welbevinden van vogels te bevorderen.

De vereniging telt op dit moment ca. 450 leden.

Zienswijze

Het gaat hier om het tweede ontwerpuitwerkingsplan voor een deel van het gebied waarop het bestemmingsplan Kenniskwartier Noord van toepassing is. In dit bestemmingsplan (hierna ook: het moederplan), vastgesteld op 18 december 2013 en partieel herzien op 30 maart 2016, hebben de gronden van het voormalig tennispark Goldstar en de daarnaast en daarachter gelegen bosschages een gemengde bestemming gekregen, die alleen kan worden verwezenlijkt door middel van uitwerkingsplannen.

De genoemde bosschages hebben, beter gezegd: hadden, een L-vorm. De lange zijde bevindt zich (nog steeds) aan de achterzijde van het voormalig tennispark, de korte zijde bevindt zich aan de oostzijde, langs de Parnassusweg.

Op de korte zijde is momenteel de bouw van het NoMa House gaande waardoor van een L-vorm nauwelijks sprake meer is. Voor de ontwikkeling van het NoMa House is op 3 februari 2015 het eerste uitwerkingsplan vastgesteld. Het te ontwikkelen gebied was het broedgebied van de sperwer, zeker vanaf 2011, met uitzondering van 2014. Op 19 maart 2015 heeft de vereniging beroep ingesteld tegen het uitwerkingsplan en de omgevingsvergunning voor het vellen van de bomen in het gebied met bijbehorende verklaring van geen bedenkingen. Het uitwerkingsplan en de omgevingsvergunning zijn onherroepelijk geworden door de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) van 5 augustus 2015, nr. 201502303/1/R6, waarbij het beroep van de vereniging ongegrond is verklaard. De Afdeling overwoog dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat het plangebied als broedlocatie voor de sperwer sinds 2014 permanent verlaten is.

Het tweede ontwerpuitwerkingsplan ziet op het gebied direct ten noorden van het NoMa House. Hier is een ontwikkeling beoogd die Hour Glass wordt genoemd. In het plangebied bevindt zich een boomvalknest waarin in 2015 is gebroed. Beoogd wordt alle in het plangebied aanwezige beplanting te verwijderen. Voor het vellen van de in het plangebied aanwezige 228 bomen is een ontwerpomgevingsvergunning ter inzage gelegd met bijbehorende ontwerpverklaring van geen bedenkingen.

In 2014 en 2016 heeft de boomvalk gebroed in een populier in de lange zijde van de L-vormige bosschage, op ongeveer 50 meter ten westen van het plangebied. De ontwerpverklaring van geen bedenkingen heeft betrekking op het nest waarin de boomvalk in 2015 heeft gebroed. Dit nest bevindt zich in een populier op de locatie waar de ontwikkeling van het project Hour Glass wordt beoogd, het plangebied.

Het nest van 2014 en 2016 lijkt het favoriete nest van de boomvalk. Dit nest wordt jaarlijks ook gebruikt door de zwarte kraai. Wanneer de jongen van de zwarte kraai zijn uitgevlogen, kan de boomvalk op het nest terecht. In 2015 waren de kraaien laat met broeden door het koude voorjaar. De boomvalk is toen uitgeweken naar het nest in het plangebied. Dit nest wordt niet door de zwarte kraai gebruikt.

De Vogelwerkgroep Amsterdam is van mening dat beide broedplaatsen behouden dienen te blijven om verstoring van de boomvalk te voorkomen. Het onderhavige gebied is al tientallen jaren broedgebied van de boomvalk. Het is noodzakelijk dat rond de nestbomen voldoende onbebouwde omgeving aanwezig blijft inclusief een bebouwingsvrije aan- en afvliegroute.

Vgl. ABRvS 19 juni 2013, nrs. 201208983/1/R2 en 201209397/1/R2
(Vliegbasis Soesterberg).

Wanneer de ter inzage gelegde ontwerpdocumenten definitief worden, kan de gemeente het plangebied ontdoen van alle beplanting en als bouwterrein uitgeven. Naar het oordeel van de vereniging is dit gezien de toepasselijke regelgeving niet mogelijk. Dit zal bij de bespreking van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen worden toegelicht.

In het navolgende zal eerst worden ingegaan op het ontwerpuitwerkingsplan en vervolgens op de ontwerpverklaring van geen bedenkingen.

Ontwerpuitwerkingsplan Kenniskwartier Noord, tweede uitwerking

Bij het opstellen van een uitwerkingsplan dient rekening te worden gehouden met de regels van het moederplan, de uitwerkingsregels. Het reeds genoemde bestemmingsplan Kenniskwartier Noord is het moederplan. Artikel 8, lid 8.2, onder 8.2.1, onderdeel a, onder 1, van dit bestemmingsplan luidt:

“Gebouwen mogen binnen het gehele bestemmingsvlak worden gebouwd, met een maximum bouwhoogte van 80 meter, waarbij met betrekking tot de situering van gebouwen binnen het bestemmingsvlak nadere regels worden gesteld.”

De vereniging constateert dat in het ter inzage gelegde ontwerpuitwerkingsplan geen nadere regels zijn gesteld met betrekking tot de situering van gebouwen binnen het bestemmingsvlak. In artikel 3, lid 3.2, van het ontwerpuitwerkingsplan, dat regels bevat voor de bestemming Gemengd, is bepaald dat gebouwen binnen het gehele bestemmingsvlak mogen worden gerealiseerd. De vereniging bepleit dat voor de situering van gebouwen, zoals voorgeschreven door het moederplan, nadere regels worden gesteld en wel zodanig dat een deel van het gebied voor de boomvalk behouden kan blijven.

De gronden die de bestemming Gemengd zullen krijgen zijn mede bestemd voor groenvoorzieningen. Het is echter onduidelijk waar deze groenvoorzieningen kunnen worden gesitueerd. Uit de toelichting blijkt dat het de bedoeling is het gehele bestemmingsvlak te bebouwen, waardoor realisatie van groenvoorzieningen illusoir is.

De vereniging wijst in dit verband op de uitspraak van de Afdeling van 15 oktober 2014, nr. 201400830/1/R1, waarin is opgemerkt dat het bestemmingsplan

Kenniskwartier Noord zodanig kan worden uitgewerkt dat de in het rapport van Bureau Waardenburg van 3 oktober 2013 bedoelde bosschages behouden blijven.

In het bedoelde rapport van Bureau Waardenburg is voorgesteld de bosschages aan de korte zijde voor minimaal 50% te behouden. De Afdeling heeft overwogen dat hiermee versterking van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de sperwer wordt voorkomen. De sperwer heeft het gebied weliswaar verlaten, maar de boomvalk niet. Deze heeft, zoals ook in § 5.10.1 van de toelichting op het ontwerpuitwerkingsplan is vermeld, in 2015 in het plangebied gebroed. Hiermee is bij de (tweede) uitwerking van het bestemmingsplan en het opstellen van de ontwerpomgevingsvergunning geen rekening gehouden. Het is niet duidelijk waarom de kavel per se geheel moet worden bebouwd. Voor de ontwikkeling van Zuidas is dit ook niet noodzakelijk. De kavel wordt ontwikkeld voor een advocatenkantoor dat al geruime tijd elders in Zuidas (in de Fred. Roeskestraat) een kantoor heeft. Daarnaast wordt voorzien in een hotel in de vorm van hotelappartementen. De vereniging wijst erop dat de noodzaak voor nog meer hotels in Zuidas niet is vastgesteld, laat staan onderbouwd.

Het woord duurzaam komt in de toelichting op het ontwerpuitwerkingsplan in het geheel niet voor. Het plan is opgesteld ten behoeve van een gebouw dat zal bestaan uit torens in de vorm van zandlopers met veel glas en met een dubbellaagse ondergrondse parkeergarage. Over een groen dak of groene gevels wordt nergens gesproken. Het plan zou hierover regels moeten bevatten. In het moederplan wordt aanbevolen waterbergingen in parkeergarages of op daktuinen te ontwikkelen, maar ook hierover bevat het voorgestelde plan geen enkele regel of nadere eis, terwijl de ontwikkeling in aanzienlijke mate bijdraagt aan de waterproblematiek. De geplande waterlopen (aan de noordzijde de Irenegracht, aan de zuidzijde de Boeiegracht) zullen immers niet voldoende waterberging kunnen bieden voor de ontwikkelingen die in het Kenniskwartier Noord mogelijk worden gemaakt. De Irenegracht is inmiddels geschrapt, waardoor de noodzaak tot alternatieve waterberging nog groter is geworden en het de vraag is of de waterparagraaf van het moederplan nog wel aan het voorgestelde plan ten grondslag kan worden gelegd. In de toelichting op het ontwerpuitwerkingsplan wordt hieraan voorbij gegaan. Wel is in de toelichting vermeld dat ernaar gestreefd wordt om 'bij de uitgifte van de bouwveloppe' zoveel mogelijk waterneutraal te zijn. Dit heeft echter geen enkele bindende werking. Dit dient in het plan zelf te worden geregeld.

Stijging van de grondwaterspiegel en wateroverlast door neerslag vormen een bedreiging voor de bomen direct naast het plangebied, hetgeen vanzelfsprekend ook nadelig is voor de boomvalk. Het ontwerpplan voorziet ten onrechte niet in maatregelen om dit tegen te gaan.

De vereniging heeft voorts met ontsteltenis in de brief van de gemeente aan de omgevingsdienst van 22 maart 2016 gelezen dat de stamvoeten van de bomen ernstig zijn aangetast en de bodem dichtgetrapt en versmeerd door de varkens die zonder enige vergunning in de L-vormige bosschage worden gehouden. De vereniging verwacht dat hiertegen wordt opgetreden.

De maximum bouwhoogte van 80 meter waarin het plan voorziet is ook ongewenst. Voor een succesvol broedsel is het voor de boomvalk van belang om vrij zicht vanaf de nestlocatie te hebben. Wanneer een bouwhoogte van 80 meter wordt toegestaan, bestaat de aanmerkelijke kans dat de boomvalk het gebied zal verlaten.

De vereniging concludeert dat het plan op geen enkele wijze rekening houdt met de boomvalken voor welke vogels de L-vormige bosschage al tientallen jaren een belangrijk broedgebied is.

Ontwerpverklaring van geen bedenkingen

Uit de ontwerpverklaring van geen bedenkingen blijkt dat de staatssecretaris bereid is voor het verstoren van het nest van de boomvalk een verklaring van geen bedenkingen onder voorschriften af te geven. De verklaring kan volgens de staatssecretaris worden afgegeven omdat het nest van de boomvalk zou mogen worden verstoord op grond van het belang van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, welk belang volgens de staatssecretaris aan de ontheffingverlening ten grondslag kan worden gelegd, omdat er 'immers geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed'.

De staatssecretaris verliest hierbij uit het oog dat een ontheffing voor de verstoring van het nest alleen mogelijk is op grond van het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder d, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, te weten 'volksgezondheid en openbare veiligheid'.

ABRvS 21 mei 2014, nr. 201307252/1/R1 (Drafnalaantje), r.o. 13.3.

Daarnaast verliest de staatssecretaris uit het oog dat het begrip 'verstoring die van wezenlijke invloed is' niet van toepassing is op jaarrond beschermde nesten. Het verbod op wegnemen van deze nesten is blijkens vaste jurisprudentie van toepassing ongeacht het antwoord op de vraag of het wegnemen van een nest de gunstige staat van instandhouding van de soort in gevaar brengt. Gelet hierop kan voor het verstoren van het nest geen ontheffing worden verleend met het argument dat er geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed.

De voorschriften houden onder meer in dat er drie kunstnesten (kunsthorsten) opgehangen dienen te worden op een geschikte locatie, bij voorkeur binnen 1 tot maximaal 2 kilometer van het plangebied. Voorschrift i bepaalt dat de kunstnesten geplaatst dienen te worden voordat de boomvalk medio april terugkeert naar zijn broedgebied.

Dit voorschrift voldoet niet om overtreding van het verbod van artikel 11 van de Flora- en faunawet te voorkomen. Opgenomen dient te worden dat de boomvalk een van de kunstnesten moet hebben geaccepteerd voordat het huidige broedgebied wordt aangetast/verstoord.

ABRvS 9 september 2015, nr. 201409644/1/R2, r.o. 7.8.

De vereniging concludeert dat een verklaring van bedenkingen die wordt afgegeven conform het ter inzage gelegde ontwerp onrechtmatig is en door het college niet kan worden gebruikt om de omgevingsvergunning voor het vellen van de bomen te verlenen.

Ten slotte wordt nog opgemerkt dat op p. 6 van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen wordt gesteld dat sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het aantasten van voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gierzwaluw. De gierzwaluw broedt echter niet in het plangebied.

Hoogachtend,

F.C.S. Warendorf,
gemachtigde

Bijlagen:

- volmacht van vereniging Vogelwerkgroep Amsterdam
- recent KvK-uittreksel

VOGELWERKGROEP AMSTERDAM

Heemstedestraat 26-2, 1058 NM Amsterdam. secretariaat@vogelsamsterdam.nl, www.vogelsamsterdam.nl

Hierbij machtigen wij mr. F.C.S. Warendorf, wonende te Amsterdam, namens de vereniging zienswijzen over het uitwerkingsplan Kenniskwartier Noord (tweede uitwerking), de ontwerp omgevingsvergunning en de verklaring van geen bedenkingen, naar voren te brengen bij het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Marion de Groot, secretaris

KeesJan van Bergeijk, penningmeester

Amsterdam, 21 augustus 2016

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel

KvK-nummer 40536069

Pagina 1 (van 2)

Rechtspersoon

RSIN	805406803
Rechtsvorm	Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid
Statutaire naam	Vogelwerkgroep Amsterdam
Statutaire zetel	Amsterdam
Bezoekadres	Heemstedestraat 26 2, 1058NM Amsterdam
Telefoonnummer	0206275589
Internetadres	www.vogelsamsterdam.nl
E-mailadres	secretariaat@vogelsamsterdam.nl
Datum akte van oprichting	01-01-1988
Datum akte laatste statutenwijziging	18-02-2010
Activiteiten	SBI-code: 94996 - Overige ideële organisaties Milieuverenigingen

Bestuurders

Naam	Scheeringa, Zweitse
Geboortedatum en -plaats	04-05-1957, Amsterdam
Datum in functie	20-03-2009 (datum registratie: 19-05-2014)
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Naam	van Bergeijk, Kees Jan
Geboortedatum en -plaats	18-11-1956, Gorinchem
Datum in functie	16-04-2013 (datum registratie: 28-05-2013)
Titel	Penningmeester
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Naam	van Dijk, Teunis Ronald
Geboortedatum en -plaats	13-06-1949, Amsterdam
Datum in functie	16-04-2014 (datum registratie: 19-05-2014)
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Naam	Wolterman, Rudolf Antonius
Geboortedatum en -plaats	15-03-1958, Velsen
Datum in functie	16-04-2014 (datum registratie: 19-05-2014)
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Naam	de Groot, Marion
Geboortedatum en -plaats	29-11-1956, Rotterdam
Datum in functie	14-04-2015 (datum registratie: 23-04-2015)
Titel	Secretaris
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Waarmerk
KvK

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een digitale handtekening en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe kunt u de handtekening bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de ondertekening verifieerbaar blijft.

Uittreksel Handelsregister Kamer van Koophandel

KvK-nummer 40536069

Pagina 2 (van 2)

Naam	Menon, Gautam Marc
Geboortedatum en -plaats	11-09-1966, Secunderabad, India
Datum in functie	14-04-2015 (datum registratie: 23-04-2015)
Titel	Voorzitter
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Uittreksel is vervaardigd op 23-06-2016 om 08.28 uur.

Waarmerk
KvK

Dit uittreksel is gewaarmerkt met een digitale handtekening en is een officieel bewijs van inschrijving in het Handelsregister. In Adobe kunt u de handtekening bovenin het scherm controleren. Meer informatie hierover vindt u op www.kvk.nl/egd. De Kamer van Koophandel adviseert dit uittreksel alleen digitaal te gebruiken zodat de integriteit van het document gewaarborgd en de ondertekening verifieerbaar blijft.

R

AANGETEKENDE BRIEF

NL frankering betaald € 8,15

47gr

D-A-1

PostNL

114882 23-08-2016 12:43

RECOMMANDÉ

NL

3SRPKS077752324

1000CT 2758

Collega van B en W van Amsterdam
P/a de directeur Ruimte en Duurzaamheid
Postbus 2758
1000 CT Amsterdam